

under midlertidigt Ophold i Østerrig, i 1896 udgjorde ca. 42 Mill. (østerrigske) Kr., i 1902 var Summen vokset til 63 Mill. og i 1908 til ca. 95 Mill. Kr.

VI.

Folketællingen i Indien.

I Juni-Hæftet 1911 af Journal of the Royal Statistical Society giver Sir J. A. Baines et Referat dels af Fremgangsmaaden ved, dels af Resultaterne af den Folketælling, der fandt Sted i Indien den 10. Marts 1911.

Allerede den 20. Marts offentliggjorde Regeringen Tællingens foreløbige Resultater. Det fremgik heraf, at Indiens Folkemængde nu udgør 315,001,099 Individuer. Denne Nøjagtighed giver Forf. Anledning til følgende Bemærkninger: En gulsottig Kritiker kunde maaske falde paa at paastaa, at de 99 Personer var lagte til, ligesom den franske Statistikers halve Hvedeneg, for at overbevise dem, der i Millionerne kun hører larmende Trommer; men der gøres virkelig nøjagtig Rede for de 99 i Tabellerne, og disse er i Sandhed lavede med en saa samvittighedsfuld Hensyntagen til Sandheden, at man endogsaa har bemærket Udeladelsen af en vis »jeune Mortara«, der var beregnet, men ikke talt, som Følge af en underordnet Burma-Funktionærs »Uregelmæssigheder«.

Da Forskellen mellem den foreløbige og den endelige Opgørelse plejer at være ubetydelig, anser Forf. Indiens Folkemængde for at være givet med en Nøjagtighed af 100,000 Indb.

At Optællingen af denne store Befolkning har kunnet foregaa paa en Nat, og at Resultaterne har kunnet samles i Løbet af ni Dage, er bleven muliggjort saaledes: Skatteopkræverne foretager hver for deres Distrikt de nødvendige Forberedelser, der bestaar i, at de efter Diktat af

under midlertidigt Ophold i Østerrig, i 1896 udgjorde ca. 42 Mill. (østerrigske) Kr., i 1902 var Summen vokset til 63 Mill. og i 1908 til ca. 95 Mill. Kr.

VI.

Folketællingen i Indien.

I Juni-Hæftet 1911 af Journal of the Royal Statistical Society giver Sir J. A. Baines et Referat dels af Fremgangsmaaden ved, dels af Resultaterne af den Folketælling, der fandt Sted i Indien den 10. Marts 1911.

Allerede den 20. Marts offentliggjorde Regeringen Tællingens foreløbige Resultater. Det fremgik heraf, at Indiens Folkemængde nu udgør 315,001,099 Individuer. Denne Nøjagtighed giver Forf. Anledning til følgende Bemærkninger: En gulsottig Kritiker kunde maaske falde paa at paastaa, at de 99 Personer var lagte til, ligesom den franske Statistikers halve Hvedeneg, for at overbevise dem, der i Millionerne kun hører larmende Trommer; men der gøres virkelig nøjagtig Rede for de 99 i Tabellerne, og disse er i Sandhed lavede med en saa samvittighedsfuld Hensyntagen til Sandheden, at man endogsaa har bemærket Udeladelsen af en vis »jeune Mortara«, der var beregnet, men ikke talt, som Følge af en underordnet Burma-Funktionærs »Uregelmæssigheder«.

Da Forskellen mellem den foreløbige og den endelige Opgørelse plejer at være ubetydelig, anser Forf. Indiens Folkemængde for at være givet med en Nøjagtighed af 100,000 Indb.

At Optællingen af denne store Befolkning har kunnet foregaa paa en Nat, og at Resultaterne har kunnet samles i Løbet af ni Dage, er bleven muliggjort saaledes: Skatteopkræverne foretager hver for deres Distrikt de nødvendige Forberedelser, der bestaar i, at de efter Diktat af

Husejerne, der som Regel ikke kan læse, udfylder Rubrikkerne paa de Skemaer, »der mutatis mutandis er ligesaa fulde af Faldgruber i Indien som i den øvrige optalte Verden«. Dette foregaar Uger, ja Maaneder, før selve Tællingsdagen, og i dette Mellemrum korrigeres Skemaerne stadig. I de sidste faa Dage før Tællingsdagen lukkes alle offentlige Kontorer, og samtlige Tjenestemænd samt en Mængde frivillige beskæftiges kun med Folketællingsforberedelser. Alt i alt afsøgte 2 Millioner Tællere Landet fra Solnedgang til Midnat den 10. Marts. Enhver skulde besøge fra 30 til 50 Huse og i hvert Hus føre Tællingslisterne à jour.

Imidlertid drog de overordnede rundt i deres Distrikter paa Heste, Kameler, Elefanter og Cykler for at inspicere de menige Tællere. Saasnart Tællerne var færdige, ilede de til det aftalte Mødested og afgav deres Tællingslister til de overordnedes endelige Gennemsyn. Efter at de havde faaet Listerne tilbage, begyndte Optællingen. Enhver Kredsforstander søger at naa først ind til Distriktskontoret med sine optalte Lister. Han tager de hurtigste Befordringsmidler i Brug, og gaar Færgerne ikke over Regntidens rivende Floder, sender han en Svømmer over. Paa Sletterne var Bærerne af »the good news« oftest sendt af Sted to eller flere i Følge, saa at den kostbare Pakke blev overgivet fra den ene til den anden, efterhaanden som de segnede af Træthed. Paa Distriktskontoret samles Listerne, og det endelige Tal telegraferes til den paagældende Provins' Centralkontor og derfra til Calcutta, hvorhen de første af disse Resultater naaede 8 Timer efter at Tællingen var afholdt.

Med Hensyn til Tællingens Resultater fremhæver Forf., at fra Sted til Sted skifter Forholdene Karakter, i fysisk, social eller geografisk Henseende, saa at det er meget vanskeligt, uden indgaaende Kendskab til Land og Folk i de forskellige Egne, at give Tallene deres rette Betydning. Dette gælder dog ikke Befolkningens samlede Tilvækst, og den forholdsvis langsommere Forøgelse af den

kvindelige end af den mandlige Befolkning, og disse to Forhold gøres da ogsaa til Genstand for en nærmere Omtale. Det fremhæves saaledes, at Befolkningen i de sidste ti Aar kun er vokset med $6,4\%$, hvilket er en forholdsvis ringe Tilvækst, sammenlignet med andre Landes, selv om man i Indien i et helt igennem gunstigt Tiaar kun har haft en Tilvækst paa $9,8\%$. Ganske vist har der ikke været nogen alvorlig Hungersnød i Tiden fra 1901—11, men der har været Pest i Bombay og Øvreindien og en heftig Malaria-Epidemi langs Jamna og øvre Ganges, og dette har været nok til at opveje de tæt befolkede Egnes stærke Tilvækst. Desuden er den høje Fødselsprocent, der skyldes Ægteskabets store Udbredelse, ledsaget af en saa høj Normaldødelighed, at den aarlige »naturlige Befolkningstilvækst« sjældent naar over 6 eller 7 promille.

Det andet ovenfor omtalte Forhold: Kvindernes forholdsvis Tilbagegang i Antal, kommer særligt stærkt frem i Provinserne Panjab og Agra. I den første var der i 1901: 858 Kvinder for hver 1000 Mænd, i 1911: 817; for Agra var de tilsvarende Forholdstal henholdsvis 931 og 908. Forf. mener, at dette skyldes, at Kvinderne hurtigere end Mændene bukker under for Pest og Malaria (der rasede i disse Egne i 1908), i Modsætning til hvad Tilfældet er ved Hungersnød.

E. C.

VII.

Boycottning som økonomisk Kampmiddel.

En tysk Højesteretsdom.

I Følge »Soziale Praxis und Archiv für Volkswohlfahrt«, Nummeret for 24. August 1911, har den tyske »Rigsret« i en Dom af 13. Februar 1911 haft Lejlighed til at udtale sig om Boycottning.